

Avizul Comitetului Regiunilor privind instrumentul de microfinanțare Progress

(2010/C 79/12)

COMITETUL REGIUNILOR

- susține acțiunile imediate ale Comisiei și ale BEI, menite să garanteze că resursele UE sunt utilizate eficient pentru a sprijini întreprinderile în această perioadă de lipsă de lichidități, și subliniază că recenta criză financiară a condus la o criză a creditelor pentru întreprinderile mici și mijlocii (IMM-uri) și pentru microîntreprinderi, fapt care agravează recesiunea economică și compromite orice redresare ulterioară;
- își exprimă îngrijorarea cu privire la faptul că realocarea a 100 de milioane EUR din programul PROGRESS pentru noul instrument de microfinanțare Progress ar putea compromite obiectivele, impactul și eficiența celui dintâi și solicită Comisiei să ia în considerare alte opțiuni de finanțare adecvate pentru punerea în aplicare a instrumentului menționat;
- solicită Comisiei să raționalizeze inițiativele UE existente și să sporească coerența dintre noul instrument de microfinanțare Progress și alte instrumente financiare ale UE, în special PROGRESS, FSE, JASMINE, JEREMIE și PCI;
- recomandă Comisiei să diferențieze cu mai multă precizie grupurile-țintă specifice și să ia în considerare ca grupuri-țintă șomerii și persoanele dezavantajate, inclusiv tinerii, femeile, persoanele în vârstă și comunitățile minorităților etnice, acordându-le o poziție specifică și adecvată în cadrul programelor și inițiativelor legate de microcredite;
- amintește Comisiei și Grupului BEI că instrumentul de microfinanțare va fi mai eficient dacă va fi coordonat cu instrumentele financiare europene existente și cu programele locale și regionale din statele membre și pus în aplicare alături de acestea.

Raportor: dl David Parsons (UK-PPE), președintele Consiliului Comitatului Leicestershire

Documente de referință

Propunerea de decizie a Parlamentului European și a Consiliului de instituire a unui instrument european de microfinanțare pentru ocuparea forței de muncă și incluziune socială (instrumentul de microfinanțare Progress)

COM(2009) 333 final

și

Propunerea de decizie a Parlamentului European și a Consiliului de modificare a Deciziei nr. 1672/2006/CE a Parlamentului European și a Consiliului de stabilire a Programului comunitar pentru ocuparea forței de muncă și solidaritate socială – Progress

COM(2009) 340 final

I. RECOMANDĂRI POLITICE

COMITETUL REGIUNILOR

Necesitatea de a acționa

1. susține acțiunile imediate ale Comisiei și ale BEL, menite să garanteze că resursele UE sunt utilizate eficient pentru a sprijini întreprinderile în această perioadă de lipsă de lichidități, și subliniază că recenta criză financiară a condus la o criză a creditelor pentru întreprinderile mici și mijlocii (IMM-uri) și pentru microîntreprinderi, fapt care agravează recesiunea economică și compromite orice redresare ulterioară;

2. recunoaște că perspectivele financiare 2007-2013 limitează posibilitățile Comisiei de a aloca noi fonduri pentru noul instrument de microfinanțare Progress propus;

3. își exprimă îngrijorarea cu privire la faptul că realocarea a 100 de milioane EUR din programul PROGRESS pentru noul instrument de microfinanțare Progress ar putea compromite obiectivele, impactul și eficiența celui dintâi și solicită Comisiei să ia în considerare alte opțiuni de finanțare adecvate pentru punerea în aplicare a instrumentului menționat;

4. atrage atenția Comisiei că este puțin probabil ca instrumentul de microfinanțare Progress propus, dispunând de 100 de milioane EUR, să fie suficient pentru obținerea fondurilor suplimentare de 500 de milioane EUR necesare pentru a atenua constrângerile actuale în materie de împrumuturi, pentru a stimula ofertele de microfinanțare și pentru a răspunde nivelului actual al cererii;

5. salută faptul că instrumentul de microfinanțare Progress respectă principiul subsidiarității, venind astfel în completarea facilităților de microcreditare acordate de statele membre sau de autoritățile locale și regionale;

6. subliniază faptul că peste 90 % dintre întreprinderile UE sunt microîntreprinderi și că, pentru acestea, cel mai mare obstacol în calea inovării este reprezentat de accesul limitat la microcredite;

7. este de acord cu faptul că majoritatea microcreditelor pentru persoanele dezavantajate din UE sunt acordate de instituții de microfinanțare fără caracter comercial și că aceste instituții necesită sprijin suplimentar pentru a face față cererii actuale;

8. consideră că eforturile depuse de Comisie pentru dezvoltarea microcreditelor în UE se vor dovedi un instrument util, permițându-le celor excluși de pe piața de credit convențional să înființeze noi întreprinderi și contribuind la crearea de locuri de muncă;

9. regretă că evaluarea ex-ante efectuată de Comisie nu ia pe deplin în considerare rolul autorităților locale și regionale și impactul asupra acestora.

Centrarea pe rezultate

10. solicită Comisiei să vizeze microîntreprinderile inovatoare, în special cele bazate într-o mare măsură pe cunoaștere, pentru a stimula inovarea și productivitatea în UE;

11. solicită Comisiei să raționalizeze inițiativele UE existente și să sporească coerența dintre noul instrument de microfinanțare Progress și alte instrumente financiare ale UE, în special PROGRESS, FSE, JASMINE, JEREMIE și PCI (1);

(1) Programul comunitar pentru ocuparea forței de muncă și solidaritate socială (*European Community Programme for Employment and Social Solidarity – PROGRESS*), Fondul social european (FSE), Acțiunea comună de sprijinire a instituțiilor de microfinanțare din Europa (*Joint Action to Support Micro-Finance Institutions in Europe – JASMINE*), Resurse europene comune pentru microîntreprinderi, întreprinderi mici și mijlocii (*Joint European Resources for Micro to Medium Enterprises – JEREMIE*), Programul-cadru pentru competitivitate și inovare (PCI).

12. recomandă Comisiei să diferențieze cu mai multă precizie grupurile-țintă specifice și să ia în considerare ca grupuri-țintă șomerii și persoanele dezavantajate, inclusiv tinerii, femeile, persoanele în vârstă și comunitățile minorităților etnice, acordându-le o poziție specifică și adecvată în cadrul programelor și inițiativele legate de microcredite;

13. solicită Comisiei să sublinieze importanța unor măsuri mai ample de sprijin pentru întreprinderi, pe lângă acordarea de finanțare pentru întreprinderile nou înființate și pentru cele existente. Acordarea de finanțare pentru întreprinderile noi și pentru cele existente ar trebui să fie completată prin mecanisme active de sprijinire a întreprinderilor, precum consilierea, formarea profesională, formarea personalizată și consolidarea capacității, în afară de sprijinul pentru plata dobânzilor, acordat prin FSE, pentru a încuraja creșterea durabilă a întreprinderilor și a asigura scăderea ratei de eșec în afaceri;

14. observă că condițiile pentru solicitarea și acordarea microcreditelor diferă considerabil pe teritoriul UE și solicită Comisiei să garanteze că microcreditul este disponibil în aceeași măsură și în zonele care nu beneficiază de fondurile structurale, dat fiind că pot exista „insule” dezavantajate și afectate de sărăcie chiar și în zonele prospere;

15. amintește Comisiei, statelor membre și partenerilor de la nivel local și regional că instrumentul de microfinanțare de 100 de milioane EUR trebuie privit în contextul altor programe și inițiative. Concret, resursele limitate ale instrumentului vor fi accesibile tuturor celor 27 de state membre în cursul următorilor 4 ani. În consecință, fondurile ar trebui alocate în funcție de criterii specifice, care să garanteze un impact maxim;

16. evocă Avizul Comitetului Regiunilor privind pachetul de redresare economică și rolul autorităților locale și regionale (CdR 12/2009), în care se solicita Comisiei „să prezinte o propunere de reglementare a acordării microcreditelor în cadrul UE [...] [și] să stabilească parametrii de bază pentru acordarea microcreditelor”.

Comunicarea

17. amintește Comisiei și Grupului BEI că reușita acestui instrument depinde de sensibilizarea deplină a partenerilor, a instituțiilor financiare și a potențialilor beneficiari cu privire la acesta;

18. insistă ca Comisia și Grupul BEI să adopte o atitudine activă, comunicându-și rolul și metodele de accesare a fondurilor prin diferite programe, în parteneriat cu autoritățile locale și regionale;

19. solicită Comisiei și Grupului BEI să clarifice valoarea adăugată a instrumentului de microfinanțare Progress și complementaritatea acestuia cu inițiativele existente de sprijinire a întreprinderilor de la nivel european, național, regional și local;

20. amintește că Comitetul a solicitat în trecut Comisiei și Grupului BEI să fie mai active în comunicarea cu privire la rolul, valoarea adăugată și posibilitățile oferite de alte programe de sprijin pentru întreprinderi, cum ar fi JEREMIE sau PCI (a se vedea Avizul pe tema „Un Small Business Act pentru Europa”, CdR 246/2008).

Coordonarea rezultatelor

21. amintește Comisiei și Grupului BEI că instrumentul de microfinanțare va fi mai eficient dacă va fi coordonat cu instrumentele financiare europene existente și cu programele locale și regionale din statele membre și pus în aplicare alături de acestea;

22. evocă Avizul Comitetului Regiunilor privind Strategia de la Lisabona pentru creștere economică și ocuparea forței de muncă (CdR 245/2008), în care se reafirma nevoia de „*coordonare dintre programele pentru fonduri structurale și alte programe europene relevante [...], în scopul maximizării valorii adăugate europene și al implicării autorităților locale și regionale*”;

23. propune Comisiei să sporească flexibilitatea acestui instrument pus în aplicare prin intermediul instituțiilor nefinanciare, colaborând, dacă este cazul, cu autoritățile locale și regionale în calitate de surse de microfinanțare;

24. solicită Comisiei, statelor membre, autorităților locale și regionale și organismelor însărcinate cu punerea în aplicare a instrumentului să sprijine potențialii beneficiari în demersurile de solicitare a fondurilor de împrumut, să reducă la minimum formalitățile administrative legate de solicitarea de fonduri, de examinarea solicitărilor și de tragerea fondurilor, precum și să ofere asistență suplimentară în vederea reducerii birocrăției rezultate în urma obținerii acestor fonduri.

Evaluarea și monitorizarea

25. propune ca Comisia să efectueze evaluări intermediare și finale din proprie inițiativă, în strânsă cooperare cu instituțiile financiare internaționale și cu consultarea autorităților locale și regionale și a beneficiarilor finali. Evaluarea finală ar trebui să examineze, în special, măsura în care instrumentul, în întregul său, și-a îndeplinit obiectivele și a venit în completarea altor instrumente financiare existente ale UE, cum ar fi PROGRESS, FSE, JASMINE, JEREMIE și PCI. De asemenea, evaluarea finală ar trebui să includă o analiză a repartizării fondurilor pe teritoriul UE-27;

26. deși instrumentul de microfinanțare constituie o măsură temporară în cadrul bugetar actual, Comitetul propune ca, dacă acesta se dovedește o reușită, Comisia și BEI să ia în considerare posibilitatea continuării programului și după anul 2013.

II. RECOMANDĂRI DE AMENDAMENTE

Amendamentul 1

Articolul 2 din COM(2009) 333

Textul propus de Comisie	Amendamentul CoR
<p>1. Instrumentul va asigura resurse comunitare pentru extinderea accesului la microcredite pentru:</p> <p>(a) persoanele care și-au pierdut sau riscă să își piardă locul de muncă și doresc să inițieze propria microîntreprindere, inclusiv activitate independentă;</p> <p>(b) persoanele dezavantajate, inclusiv tinerii, care doresc să inițieze sau să continue dezvoltarea propriei microîntreprinderi, inclusiv activitate independentă;</p> <p>(c) microîntreprinderile din economia socială care angajează persoane care și-au pierdut locul de muncă sau care angajează persoane dezavantajate, inclusiv tineri.</p>	<p>1. Instrumentul va asigura resurse comunitare pentru extinderea <u>facilitarea</u> accesului la microcredite pentru:</p> <p>(a) <u>persoanele șomere sau care riscă să își piardă locul de muncă, așa cum sunt definite la articolul 2 din Regulamentul CE nr. 1927/2006 privind crearea Fondului european de ajustare la globalizare, modificat prin Regulamentul CE nr. 546/2009, care doresc să inițieze sau să continue dezvoltarea propriei microîntreprinderi, inclusiv activitate independentă;</u></p> <p>(a) persoanele care și-au pierdut sau riscă să își piardă locul de muncă și doresc să inițieze propria microîntreprindere, inclusiv activitate independentă;</p> <p>(b) <u>persoanele dezavantajate, inclusiv tinerii, femeile, persoanele în vârstă și comunitățile minorităților etnice care doresc să inițieze sau să continue dezvoltarea propriei microîntreprinderi, inclusiv activitate independentă;</u></p> <p>(c) <u>microîntreprinderile din economia socială care angajează persoane care și-au pierdut locul de muncă sau care angajează persoane dezavantajate, așa cum sunt definite la litera (b) inclusiv tineri.</u></p>

Expunere de motive

- (i) Nu există o definiție și o interpretare comună a expresiei „care riscă să își piardă locul de muncă”. De aceea, este necesar să se facă trimitere la definiția oferită în Regulamentul CE nr. 1927/2006 privind crearea Fondului european de ajustare la globalizare, astfel cum a fost modificat recent.
- (ii) Există și alte grupuri dezavantajate, în afară de tineri, care ar trebui menționate explicit.
- (iii) Referirea la „tineri” este eliminată de la litera (c), dat fiind că grupurile dezavantajate sunt deja definite la litera (b).

Amendamentul 2

Articolul 4 din COM(2009) 333

Textul propus de Comisie	Amendamentul CoR
<p>1. Instrumentul se pune în aplicare prin intermediul următoarelor tipuri de acțiuni, după caz:</p> <p>(a) garanții și instrumente de preluare a riscului;</p> <p>(b) instrumente de capitaluri proprii;</p> <p>(c) instrumente de debit;</p> <p>(d) măsuri de sprijin, de exemplu activități de comunicare, monitorizare, control, auditare și evaluare, direct necesare pentru punerea în aplicare eficace și eficientă a prezentei decizii și pentru atingerea obiectivelor acesteia.</p> <p>2. Instrumentul este deschis organismelor publice și private instituite în statele membre care furnizează microfinanțare persoanelor și microîntreprinderilor din statele membre.</p>	<p>1. Instrumentul se pune în aplicare prin intermediul următoarelor tipuri de acțiuni, după caz:</p> <p>(a) garanții și instrumente de preluare a riscului;</p> <p>(b) instrumente de capitaluri proprii;</p> <p>(c) instrumente de debit;</p> <p>(d) măsuri de sprijin, de exemplu activități de comunicare, monitorizare, control, auditare și evaluare, direct necesare pentru punerea în aplicare eficace și eficientă a prezentei decizii și pentru atingerea obiectivelor acesteia.</p> <p>2. Instrumentul este deschis organismelor publice și private instituite în statele membre care furnizează microfinanțare persoanelor și microîntreprinderilor din statele membre.</p> <p>3. <u>Organismele publice și private instituite în statele membre care oferă acces la instrumentul de microfinanțare elaborează orientări suplimentare cu privire la eligibilitatea beneficiarilor finali.</u></p>

Expunere de motive

- (i) Dat fiind că fondurile disponibile sunt limitate și pentru a garanta maximizarea beneficiilor oferite de acest instrument, este important să se stabilească criterii clare de eligibilitate, care să fie aplicate uniform în toate cele 27 de state membre.
- (ii) Criteriile clare de eligibilitate vor sprijini comunicarea eficientă și diferențierea acestui instrument de alte programe, precum și coordonarea cu acestea.

Amendamentul 3

Articolul 5 din COM(2009) 333

Textul propus de Comisie	Amendamentul CoR
1. Comisia gestionează instrumentul în conformitate cu Regulamentul (CE, Euratom) nr. 1605/2002 al Consiliului.	1. Comisia gestionează instrumentul în conformitate cu Regulamentul (CE, Euratom) nr. 1605/2002 al Consiliului.
2. Pentru a pune în aplicare acțiunile menționate la articolul 4 alineatul (1), cu excepția măsurilor de susținere menționate la litera (d) a articolului 4 alineatul (1), Comisia încheie acorduri cu instituțiile financiare internaționale, mai ales cu Banca Europeană de Investiții (BEI) și Fondul European de Investiții (FEI), în conformitate cu articolul 53d din Regulamentul (CE, Euratom) nr. 1605/2002 al Consiliului și articolul 43 din Regulamentul (CE, Euratom) nr. 2342/2002 al Comisiei. Aceste acorduri conțin prevederi detaliate pentru punerea în aplicare a sarcinilor încredințate, inclusiv necesitatea de asigurare a aditionalității cu sistemele naționale.	2. Pentru a pune în aplicare acțiunile menționate la articolul 4 alineatul (1), cu excepția măsurilor de susținere menționate la litera (d) a articolului 4 alineatul (1), Comisia încheie acorduri cu instituțiile financiare internaționale, mai ales cu Banca Europeană de Investiții (BEI) și Fondul European de Investiții (FEI), în conformitate cu articolul 53d din Regulamentul (CE, Euratom) nr. 1605/2002 al Consiliului și articolul 43 din Regulamentul (CE, Euratom) nr. 2342/2002 al Comisiei. Aceste acorduri conțin prevederi detaliate pentru punerea în aplicare a sarcinilor încredințate, inclusiv necesitatea de asigurare a aditionalității și <u>coordonării</u> cu sistemele naționale, <u>regionale și locale</u> .
3. Încasările instituțiilor financiare internaționale, inclusiv dividendele și rambursările, menționate la alineatul (2), pot fi reinvestite de către acestea în acțiuni menționate la articolul 4 alineatul (1) literele (a), (b) și (c) pentru o perioadă de șase ani de la data de intrare în funcțiune a instrumentului. La încetarea activității instrumentului, suma restantă datorată Comunităților Europene se restituie la bugetul general al Comunităților Europene.	3. Încasările instituțiilor financiare internaționale, inclusiv dividendele și rambursările, menționate la alineatul (2), pot fi reinvestite de către acestea în acțiuni menționate la articolul 4 alineatul (1) literele (a), (b) și (c) pentru o perioadă de șase ani de la data de intrare în funcțiune a instrumentului. La încetarea activității instrumentului, suma restantă datorată Comunităților Europene se restituie la bugetul general al Comunităților Europene.
4. Instituțiile financiare internaționale menționate la alineatul (2) al prezentului articol încheie acorduri scrise cu furnizorii publici și privați de microfinanțare menționați la articolul 4 alineatul (2) în care stipulează obligațiile acestora de a folosi resursele disponibilizate prin instrument în conformitate cu obiectivele stabilite la articolul 2 și de a furniza informații pentru elaborarea rapoartelor anuale menționate la articolul 8 alineatul (1).	4. Instituțiile financiare internaționale menționate la alineatul (2) al prezentului articol încheie acorduri scrise cu furnizorii publici și privați de microfinanțare menționați la articolul 4 alineatul (2) în care stipulează obligațiile acestora de a folosi resursele disponibilizate prin instrument în conformitate cu obiectivele stabilite la articolul 2 și de a furniza informații pentru elaborarea rapoartelor anuale menționate la articolul 8 alineatul (1).
5. Bugetul pentru măsurile de susținere menționate la articolul 4 alineatul (1) litera (d) se gestionează de către Comisie.	5. Bugetul pentru măsurile de susținere menționate la articolul 4 alineatul (1) litera (d) se gestionează de către Comisie.

Expunere de motive

Este important să se sublinieze că instrumentul de microfinanțare Progress va fi mai eficient dacă este coordonat cu sistemele naționale, regionale și locale.

Amendamentul 4

Articolul 9 din COM(2009) 333

Textul propus de Comisie	Amendamentul CoR
<p>1. Comisia realizează evaluări interimare și finale la propria inițiativă și în strânsă cooperare cu instituțiile financiare internaționale menționate la articolul 5 alineatul (2). Evaluarea interimară se încheie la patru ani după intrarea în funcțiune a instrumentului, iar evaluarea finală se încheie cel târziu la un an după sfârșitul mandatului (mandatelor) încredințate instituțiilor financiare internaționale menționate la articolul 5 alineatul (2). Evaluarea finală examinează, în mod special, măsura în care instrumentul, în întregul său, și-a îndeplinit obiectivele.</p> <p>2. Rezultatele evaluării se transmit, spre informare, Parlamentului European, Consiliului, Comitetului Economic și Social European și Comitetului Regiunilor.</p>	<p>1. Comisia realizează evaluări interimare și finale la propria inițiativă și în strânsă cooperare cu instituțiile financiare internaționale menționate la articolul 5 alineatul (2), <u>cu consultarea autorităților locale și regionale și a beneficiarilor finali</u>. Evaluarea interimară se încheie la patru ani după intrarea în funcțiune a instrumentului, iar evaluarea finală se încheie cel târziu la un an după sfârșitul mandatului (mandatelor) încredințate instituțiilor financiare internaționale menționate la articolul 5 alineatul (2). Evaluarea finală examinează, în mod special, măsura în care instrumentul, în întregul său, și-a îndeplinit obiectivele și <u>a venit în completarea altor instrumente financiare existente ale UE, cum ar fi FSE, JASMINE, JEREMIE și PCI, fără a compromite obiectivele, impactul și eficacitatea programului PROGRESS.</u></p> <p>2. Rezultatele evaluării se transmit, spre informare, Parlamentului European, Consiliului, Comitetului Economic și Social European și Comitetului Regiunilor.</p>

Expunere de motive

- (i) Punerea în aplicare a instrumentului de microfinanțare Progress se va realiza în parteneriat cu autoritățile locale și regionale. În consecință, orice evaluare ar trebui efectuată cu consultarea autorităților locale și regionale și a beneficiarilor finali, deoarece aceștia sunt cel mai bine plasați pentru a oferi informații cu privire la impactul global și la eficiența instrumentului de microfinanțare Progress.
- (ii) Instrumentul va fi eficace numai dacă vine în completarea altor instrumente financiare existente ale UE, fapt pentru care acest aspect ar trebui inclus în cadrul de evaluare.

Bruxelles, 7 octombrie 2009

Președintele
Comitetului Regiunilor
Luc VAN DEN BRANDE